

Lausunto

16.05.2022

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua kolmesta asetuksesta ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Kuluttajaliiton huomiot koskevat soveltuvin osin kaikkia kolmea nyt käsillä olevaa valtioneuvoston asetusta.

Kuluttajaliitto kannattaa pääpiirteissään kolmea saavutettavuutta ja esteettömyyttä käsittelevää asetusta. Saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistaminen on tärkeää. Kuitenkin Kuluttajaliitto on kiinnittänyt huomiota siihen, että saavutettavuutta ja esteettömyyttä tarkastellaan lähes kokonaan vammaisten käyttäjien näkökulmasta. Vammaisten oikeuksien toteutuminen on erittäin tärkeä asia, mutta saavutettavuus ja esteettömyys palvelee kuluttajia tai käyttäjiä myös laajemmin. Jokainen saattaa jossain vaiheessa elämäänsä hyötyä paremmasta esteettömyydestä tai saavutettavuudesta, esimerkiksi erityisesti huomioiden ikääntyneet, digitaidottomat, lapset tai vastaavat ryhmät. Myös erilaiset sairaudet tai loukkaantumiset voivat johtaa siihen, että esteettömyydestä ja saavutettavuudesta on erityistä hyötyä. Ottaen huomioon väestön ikääntymisen, on huolestuttavaa, ettei ikääntyneiden erityisasemaa ja tarpeita ole huomioitu.

Edellä esitetty näkyy myös valtioneuvoston asetuksessa eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista. Esimerkiksi tuotepakkausten helpompi avautuminen hyödyttää kaikkia. Jatkovalmistelussa on syytä kiinnittää huomiota kohtiin, joissa voitaisiin pohtia laajemmin kuluttajaryhmiä.

Kuluttajaliitto on aiemminkin kiinnittänyt huomiota kuluttaja-termin käyttöön saavutettavuus ja esteettömyysasioiden yhteydessä. Esimerkiksi nyt käsillä olevan ehdotuksen muistiossa palveluita koskevassa kohdassa puhutaan kuluttajista. Jos kuluttaja mielletään perinteisessä mielessä sellaiseksi luonnolliseksi henkilöksi, joka (itse) hankkii kulutushyödykkeitä pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin elinkeinotoimintaan, jättää tämä määritelmä ulkopuolelle esimerkiksi oppilaat, jotka saavat (sähkö)kirjansa oppilaitoksen kautta sekä muut julkisten palveluiden kautta tuotteita tai palveluita saavat. On kannatettavaa muistiossa täsmentää, mikä on termien käyttäjän ja kuluttajan käyttötapa tässä yhteydessä ja tarkastella vielä termien täsmällistä käyttämistä.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista eräille digitaalisille palveluille

-

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaville palveluille

-

Meriranta Emmi
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry